

Carles Puigdemont Notícies avui En Comú Podem Meyba Sequera Pedro Sánchez Reportatge 'El Nacional'

ENTRE COPES

Adrià Pujol: "N'hi ha prou que un influenciador hi dini, perquè un indret s'empudegui de passavolants flipats"

Víctor Recort

Foto: **Montse Giralt**

Barcelona. Dimecres, 5 de juliol de 2023. 05:30

Actualitzat: Dimecres, 5 de juliol de 2023. 12:17

Temps de lectura: 12 minuts

Som al **Bar Cafè Cosmopolita** amb l'escriptor i traductor **Adrià Pujol Cruells** (Begur, 1974). L'Adrià és autor de llibres com *Picadura*, *La carpeta és blava*, *Els barcelonins*, *Míster Folch* o *Els llocs on ha dormit Jonàs*. També de *La gola* i de *Guia sentimental de l'Empordanet*, les dues obres que vertebreren i inspiren la següent entrevista, amb fragments que fan: “Quan m'entaulo a l'Empordà Petit, sol ser en llocs de tercera, costumaris, llocs on es busca l'equilibri entre l'afalac de la papil·la, la quantitat del feto i, sobretot, la satisfacció ventrívola. Llocs que no poden competir amb la dèria actual per l'enrevessament culinari. No passa un estiu que, de visita pel país, no descobreixi algun dels restaurants de tota la vida convertit en una menjadora per a finolis”.

Adrià Pujol al Bar Café Cosmopolita / Foto: Montse Giralt

Et pot agradar

Enllaços Patrocinats per Taboola

Lo mejor de Este Verano: Fibra y Móvil por 33€

Finetwork

Consíguelo ya

Pablo Llarena ja estudia la sentència del TGUE contra Puigdemont, Comín i Ponsatí

El Nacional.cat

No hi havia estat mai, al Bar Café Cosmopolita.

Jo recordo, de petit, arribar a Barcelona en un autobús Sagalés. Ara s'aturen a l'Estació del Nord, però abans paraven aquí. En aquest mateix bar podies comprar-hi els bitllets, i era un bar típic d'estació d'autobusos. Ara ha perdut moltíssim, tot i que la terrassa que té és impagable. Arran de la reforma del Passeig Sant Joan, el contrast entre els locals nous i els de tota la vida és molt bèstia. Som en un dels millors passejos de Barcelona, amb tot tocat i posat, tot fantàstic, urbanisme d'última generació; i de sobte et trobes un garito ròneg, obscur, malgirbat. El millor exemple d'aquest contrast entre dos mons és el neó anacrònic que t'hi trobes a la porta.

PUBLICITAT

A la *Guia sentimental de l'Empordanet* ens parles, entre moltes altres coses, de la teva educació gastronòmica. "Jo soc de l'època en què els ous no feien mal".

Sí. I gastronòmica vol dir sentimental. Vaig tenir la sort de créixer en una casa en què a la cuina sempre hi havia algú feinejant, l'àvia. Això vol dir que hi podies treure el nas i que la dona-rabassa t'oferia alguna cosa per tastar o tu mateix li pispaves el que fos. Si acabava de batre ous per fer una truita, et donava una cullereta de cafè perquè en fessis unes quantes ràtzies. L'ou batut a cullerades, al tanto. Talls de mantega a cremadent, pa amb ceba confitada del sofregit o amb allioli, un got de caldo amb algun entrebanc surant-t'hi, un cap d'anxova fregida, una pruna, un grapat de mirabolans del jardí, llardons, el que fos que cuinés o tingués per allí. Parlo de l'època en què els ous no feien mal, vull dir l'època en què no hi havia tanta consciència (o tonteria) del menjar saludable o com es digui. Cada tipus de producte era conegut i "venerat". L'àvia em feia esclovellar pèsols, rentar cervells de xai, m'avisava quan sortia un ou amb dos rovells, netejar un pagell que després et menjaves per sopar amb un grapat de patates *viues*. Hi ha un llibre d'en Martí Sales que transmet bé aquesta voluptuositat dels fogons, de la cuina i de la cosa que cuines i ofereixes.

PUBLICITAT

Dinar amb gent més intel·ligent que no pas jo m'ajuda a drenar la tristor

***Aliment*, publicat per Club Editor. Vam anar a fer una copa no fa gaire, amb el Martí.**

Exactament. També tens *Història de la cuina catalana i occitana*, del Vicent Marqués, cinc volums publicats per Sidillà Edicions on hi he trobat totes i cadascuna de les receptes de casa meu. Al final, tot això implica una actitud, un tarannà, una visió del món. En una casa com jo l'entenc, la cuina i la taula són els botons de la roda humana, familiar o no. Jo recordo que a la taula de la cuina sempre, i sempre és sempre, hi havia una ampolla de vi oberta, amb el tap a mig tapar, i un plat de grana. I rastelleres d'all's a la paret, i tomates d'assecar a l'eixida, i coses en remull, i coses guisant-se, i fesolets de l'ull ros al bull mínim, i diverses sagnies a la pica de marbre.

PUBLICITAT

Els teus viatges a l'Auchan de Perpinyà a comprar a l'engròs “com si s'hagués d'acabar el món (...) dallonses que no necessitàvem” m'han recordat a les meves expedicions familiars, d'infant, a Andorra: i vinga sucre, i vinga tabac.

Bueno, era festa grossa. Hi anàvem amb el Dos Cavalls! Però hi havia la sensació més d'anar a un parc d'atraccions que no pas el fet d'aprofitar-se d'uns preus més barats, i és que no crec que fos el cas. Prop del poble no hi havia supermercats. Les zones comercials no s'havien “inventat”. Anar a l'Auchan era mig anar d'excursió, mig distingir-se amb productes que no es trobaven a casa. És evident que els grans compraven sucre, tabac, whisky i formatge, i és veritat que parlaven sobre no sé què dels preus i de la “civilització”, però al final era una festa del dispendi i de l'exotisme. Si era francès, era més bo, com les seves carreteres, les seves botigues, els seus restaurants i el to de la veu...

Adrià Pujol al Bar Cafè Cosmopolita / Foto: Montse Giralt

També recordes el Begur dels vuitanta, on els embotits es compraven a la carnisseria, el peix a la peixateria o a peu de sorra, les fruites al mercat o a cal pagès, i la llet a la lleteria. Què has pogut mantenir, de tot això que ara sembla excepcional, vivint a Barcelona?

Home, mantenir, mantenir, res. Però no és que a Barcelona no puguem, més o menys, practicar aquest esport de comprar cada cosa on toca. És, més ben dit, que no tinc temps o no el sé trobar. Amb mainada i feina, dedicar un matí al peix, la carn, la fruita i el verd, home, no tinc temps... I en segon lloc hi ha el tema dels preus. De vegades sí, que vaig a mercat, però el cabàs que en surt val força més que no pas el carretó de quan vaig al supermercat. Diguem que prioritzo el temps de cuinar, que també déu-n'hi-do. Cada dia faig esmorzars, dinars i sopars. El berenar també... No ho sé. Per menjar malament sempre hi serem a temps.

A la guia ens recomanes el Ter-Mar, un restaurant de Torroella de Montgrí on als noranta t'asseien en cadires de plàstic, cobrien les taules amb tovallons de paper i, malgrat l'absència de refistolament, podies trobar-t'hi Pasqual Maragall dinant amb l'alcalde de Berlín. M'ha fet pensar en una tendència, crec, que s'atura al segle XXI: la de restaurants populars amb parets folrades amb fotos de polítics i altres stars.

Sí sí, i al Ter-Mar la cosa no ha canviat gaire. De fotos de famosos no n'hi ha, però l'orgull d'entaular famosos el tenen i t'ho fan saber. I tens raó: aquells locals amb fotos de vedets i futbolistes eren "encantadors", però ja no s'estilen. Si t'haig de ser franc, a mi em fan angúnia. Miamiegen. Com quan el xai xaieja, no suporto el famós que famosseja. Val a dir, tanmateix, que ara les fotos es pengen a les xarxes. N'hi ha prou que un influenciador dini a tal lloc i que ho pengi a l'IG perquè l'indret s'empudegui de passavolants flipats.

La

Aquells locals amb fotos de vedets i futbolistes em fan angúnia, Miamiegen

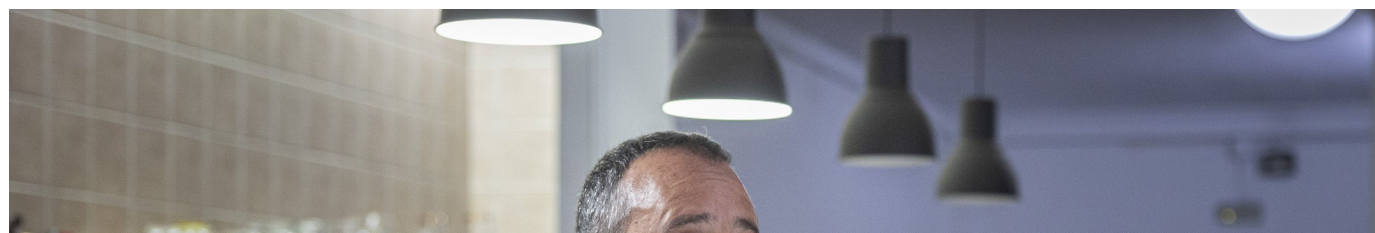
Dels cargols, hi escrius: "Quan un producte necessita tanta, tanta salsa, alguna cosa falla". Quin escriptor del sistema literari català, traspasat o still kicking, t'aixeca una suspicàcia semblant a la que et genera un plat de cargols?

No sé quins noms dir-te, perquè la majoria dels que em venen al cap ni els he fullejat, però pel cas apuntaria als premis importants del país. Dit a l'engròs, són una font captivadora de processisme literari, en el sentit que fan un esforç notable per premiar obres de consum acomodaticí, digerible, i això no vol dir que siguin dolentes o mediocres a tot estirar. Vol dir que no podem demanar peres a l'om, un refrany castellà magnífic. Quasi cada obra guanyadora es ven com si fos una fita i, esclar, són llibres que els obres i, no si us plau per

força, però gairebé sempre penses, collons, quina cargolada! Quan es tracta de guanyadors professionals de premis no em preocupa, fa part de la normalitat d'aquesta franja d'escriptors, anar guanyant i guanyant, aquest és un "tipus" d'escriptor molt català, res a dir, però quan són òperes primes m'hi fixo més i aleshores espero el segon llibre, el tercer, a veure si eren cargolades o eren alguna cosa més consistent que no pas el segregat de llimacs amb closca que escriuen al dictat del "que es porta". I hi ha bons escriptors que van donar-se a conèixer amb un premi sota l'ala.

I en el cas dels fenòmens literaris?

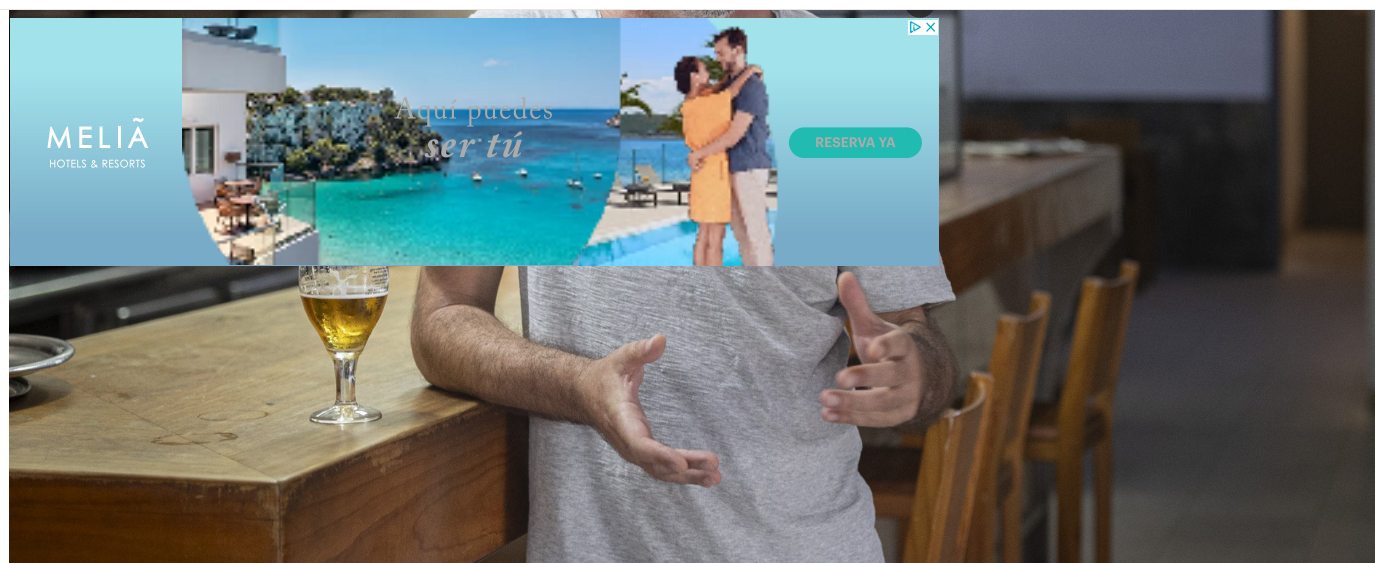
En aquest grup hi ha bones obres, com és el cas d'Irene Solà, i veritables nyaps, com és el cas de no penso dir-te noms perquè per això ja tenim el periodisme cultural i els crítics de professió, que són els qui han de treure les castanyes del foc, que per això cobren i s'ha de dir que fa un temps que viuen, la majoria, encadenats al bonisme. Sí que puc dir que hi ha fal·leres que no entenc o que em semblen més impostades que no pas els somriures de les fotografies d'estudi de casament. Alhora no soc tan innocent com per no entendre el mercat, les operacions de mercat, i per tant entenc que un cert tipus d'obra rebi un cert tipus d'atenció, aplaudiments i massatges. Queixar-me'n gaire em sembla una pèrdua de temps.

N

DIRECTE **El TGUE deixa sense immunitat Puigdemont, Comín i Ponsatí**

Adrià Pujol al Bar Cafè Cosmopolita / Foto: Montse Giralt

A La gola, dius que aquest és un pecat que es veu a simple vista, però que és absurd contemplar com una ofensa a Déu: més aviat, estariem parlant d'una mutilació.

Jo parlaria d'una automutilació, en cas que hi hagi conseqüències evidents. Pensa en un repàs de directius del Barça, aquelles cares vermelles, els ventres que pugnen per fer saltar els botons baixos de la camisa, el caminar eixarrancat quan surten al carrer. Aquells cossos que ser-hi a dins és pitjor que ser a Guantánamo. Qui diu directius del Barça, diu segons quins empresaris, polítics, banquers, o tota aquella processó del colesterol desbridat que et trobes un diumenge al migdia en els centres comercials. La gola no és cap pecat, però pot ser un atemptat a l'amor propi i, de retruc, al sentit ètic i estètic dels espectadors, que d'altra banda poden ser uns cretins rodonament complets, al seu torn.

"El pecat de la gola és estrany", hi escrius al llibre. "Penja de l'abús de dues coses lícites, alimentar-se i passar-s'ho raonablement bé". Per què creus que des de Fragmenta Editorial, dels set pecats capitals, et van encomanar la gola a tu?

Ah, no me'n recordo. Sé que van pensar en mi per... No sé si era perquè havia escrit coses sobre cultura popular, el carnestoltes i tal, o si perquè tinc fama de llima festiva. Sí que sostinc sovint en públic que menjar plegats deu ser la millor manera de no renyir plegats. Hem de pensar que si hi ha un dinar pel mig, les posicions més antagòniques tendeixen a arribar a un punt intermedi en el qual tot ambla. Al capdavall, som mamífèrics... Jo hi crec molt, en el punt equidistant de les coses, ara tan poc valorat, tant de lúters. Vull dir que m'agraden les poca-soltades, fer l'indi, però haig de reconèixer que el punt mitjà, la temprança és un gran invent.

La gola no és cap pecat, però pot ser un atemptat a l'amor propi

Defenses que sense la gola no existirien ni Carme Rusalleda ni el McDonalds.

Esclar, ni el capitalisme tampoc. La gola comença quan les necessitats primàries (nodrir-se) estan assegurades. Aleshores comença la cultura, l'acumulació, el gasto, llençar la casa per la finestra. En aquí és quan som més humans. I hi ha una gola per a cada cosa, el menjar, el beure, l'art, els diners, el poder, el sexe, l'èxit, la possessió de tecnologia... La golafreria, el delit, ves i atura'ls. El ciutadà que no pot controlar la golafreria, qualsevol mena de glotonia és, arquetípicament, un nen atrapat en un cos d'adult. I és còmic, i és trist, i tantes coses més.

Em va deixar molt parat una dada que dones: fa 20 anys, un grup de restauradors i crítics gastronòmics van dirigir una súplica a Joan Pau II

demanant que la “gourmandise” deixés de ser un pecat, i que només ho fos la “gloutonerie”.

Van ser mot espavilats. A França la gastronomia és una estructura d'estat. Fent veure que els preocupava una dimensió moral, van aconseguir sobredimensionar el vessant econòmic i cultural de la restauració francesa. Va ser una boutade, és obvi, però què vols, del “país” de Rabelais i de Roussel?

Adrià Pujol al Bar Cafè Cosmopolita / Foto: Montse Giralt

Llegint-te també he descobert que als banquets grecoromans el moment de menjar i el de galar estaven separats. Amb qui t'agrada entaular-te i xerrar, a tu?

Una pregunta magnífica. Tu parles del banquet i del simposi. A mi m'agrada la tertúlia sense rellotge. Tant me fa qui hi hagi, els intel·los o l'últim manobre de l'Univers. No soc cap jutge. La qüestió és que s'hi congregui gent amb ganes de filosofar, amb la dèria de buscar els angles morts de la vida, i, sobretot, amb ganes de riure. Sempre miro de dinar amb gent més intel·ligent que no pas jo, cosa més aviat senzilla d'aconseguir. Més afuats, més sibil·lins, més el que sigui. Me'n nodreixo. M'ajuden a drenar la tristor. Hi ha veritables asos de la conversa, gent amb un cap prodigiós. I lo del rellotge és important. La tertúlia és un ésser viu que cal deixar morir per exhauriment, però no es pot forçar l'hora de l'adeu, o no s'hauria de forçar. La tertúlia ha de néixer, ha de créixer i ha d'anar, anar morint, sigui

l'hora que sigui. Això costa, evidentment, perquè solem anar escopetejats pel món, tothom, i els que tenim mainada, més.

A banda d'autor publicat, també contribueixes a aquella ment eixam, molts cops esguerrada, que denominem Twitter Catalunya. D'entre les teves piulades, em tenen enderiat aquelles de l'estil: "És gros, que la mainada cada dia vulgui sopar".

Home, són tuits de broma però no ho són gens. El mainadam separa el món en dues aigües, els que en tenim i els que no. Els que, pel motiu que sigui, no n'han tingut o no en tindran, doncs ep, estupendo, jo no tinc gos, o barca, ni patinet ni carnet del gimnàs, tot plegat són opcions de vida i tot passa per una qüestió possibilitats i projeccions personals. Els que tenim criatures, però, sabem que són pures màquines de segar en tots els àmbits. Pel que fa a l'alimentació, mengen i mengen i mengen més. A mi les criatures em cauen molt bé. Fins als dotze, tretze, no sé, fins als quinze o setze són éssers presentistes, de l'ara i aquí, amb tot i en tot, i n'he après una pila de coses. I viure al seu costat aquest creixement és un goig, i alhora acabes exhaust. Jo si més no. No sé els altres pares i mares. Joia i cansament, i dallò, vinga endrapar. Són els ribots del cosmos: gasten la roba, les sabates, el rebost, els mobles, qualsevol objecte o requisit, i m'entusiasmen.

Les criatures són els ribots del cosmos: gasten la roba, les sabates, el rebost, els mobles, qualsevol objecte o requisit, i m'entusiasmen

"La vostra mainada també vol sopar cada dia?"

Quan faig aquests tuits, en el fons és una manera de dir, prou sovint, que alguns hem dut mainada al món en un racó i una època en què tot costa un ull de la cara i en què hi ha més gent sense fills que mai, amb un mercat que els fa l'aleta més que mai. També és una manera de recordar la insolidaritat sideral que pares i mares sentim habitualment, una indiferència que sobretot vam sentir durant la pandèmia i que sentim cada vegada que, per exemple laboralment, demanem conciliacions, equiparacions, drets, equipaments, etcètera. L'administració no es pot dir que protegeixi gaire el futur, és a dir ells, la mainada. I el campiquipuguisme és tan bèstia, que de vegades sembla que més d'un no recordi que un dia va ser un nen i que si ara és al món, posem per cas de vacances a Grècia o embadalit en un concertillo, és perquè algú en va tenir cura quan era petit, en general. Una nena. No, de debò, sé que ho sembla, però no és cap bei de ressentiment, perquè cadascú l'ha de fer per on vulgui enfilar-la: és un recordatori com qualsevol altre de qualsevol altre col·lectiu.

I si parlem de criança i escriptura? Una altra piulada: "Avui fa cinc anys que em vaig preguntar en veu alta (per aquí) com era que a l'hora de crear residències

d'escriptors no es pensava en els que tenim criaturam i no el volem aparcar”.

Un cop, una mica a tall d'astracanada i alhora a tall de denúncia, vaig enviar una carta a una residència d'escriptors. Una residència nacional catalana. Un mail. Comprovat que no tenien servei d'acollida per escriptors amb mainada, cosa que entenc, ells volen artistes alliberats, els vaig dir que potser tinc qualitat suficient per optar a una estada al seu tinglado, potser, repeteixo, i que tres setmanes pagades per escriure m'anirien francament bé. Oferien tres setmanes, no m'inventava pas jo la durada. Soc autònom i lluito aferrissadament per 'comprar' el temps que implica escriure. Els vaig dir que les obligacions familiars m'ho posen pelut, per anar-me'n gaire temps a entotsolar-me en una residència, jo visc la paternitat així, i els vaig proposar que, per tant, calculéssim què costa tenir un resident tres setmanes a pensió completa, un estadant que embruta llençols, que caga, gasta el mobiliari, saqueja la farmaciola, totes aquestes coses, menjar, electricitat, aigua, wifi, sovint és el bitllet d'avió, o de tren, la gasolina, els taxis que més d'un es fa enviar, un llarg etcètera. Els deia que féssim un càlcul i que jo, que també tinc dret a postular-me com un creador subvencionat, rebés la mateixa quantitat per escriure, però a casa meu.

Adrià Pujol al Bar Cafè Cosmopolita / Foto: Montse Giralt

Sembla un tracte just.

Els prometia gastar lo mateix i no desviar ni un cèntim a les necessitats del criaturam. Fins i tot em comprometia a connectar-me virtualment per fer tot lo dels intercanvis

d'impressions a l'hora d'havent sopat. I els assegurava que, a diferència de molts altres aspirants, jo compleixo, vull dir que veurien l'obra feta en un impàs raonable de temps futur. De cirereta, em comprometia a fer un 'retorn' de la meva experiència en sengles conferències pel país. No em van respondre, com et pots imaginar, però em consta que es van empipar... I saps per què es van empenyar? Perquè jo els demostrava que menystenen la gent amb mainada, per sistema, la gent que en volem tenir cura com creiem que déu mana. O t'ho diré d'una altra manera. Parlem de diner públic. Jo pago impostos, suposo que com tots els que reben diners per estar-se en residències, de vegades encadenant-ne una rere l'altra, durant anys. La meva condició familiar, que tinc el dret de triar i de voler, es menysté en la majoria de casos diguem-ne residencials. Vull el meu tros del pastís. Si vols, és un exercici recreatiu, repassa el palmarès de beques i residències atorgades al nostre país al llarg dels últims deu anys. I després comprova quantes obres, de les que es deien que s'anaven a fer, han acabat sortint a la llum. Bona sort.

També has expressat a xarxes la teva intenció d'anar a votar, malgrat el terreny guanyat pel discurs de l'abstenció. Hi havia una dita que era que contra Franco s'hi vivia millor. Viurem millor, contra Pedro Sánchez?

Tres coses. La primera: l'abstenció massiva com a acte de protesta, és collonut i té una eficàcia política innegable. Segona cosa: l'abstenció ni és nova, ni l'hem inventada nosaltres. Que els col·lectius minoritzats i apallissats es girin d'esquena és tan vell com el fet que existeixen col·lectius minoritzats i apallissats. I tercera cosa: jo fa molts anys que voto, malgrat que algun cop no ho he fet, i aquesta vegada no anava a votar. Però ha sigut arran de sentir opinions d'amics i amigues del col·lectiu LGTBIQ+ que veuen perillar els seus drets, que he decidit que sí que hi aniré. Vaig a votar per ells, no per mi. Quins privilegis has de tenir, per no anar a votar? Això quedarà fatal, però: solters i solteres, gent que no té cap altre problema que treure a passejar el gos. Jo tinc dues filles. Vull escoles. Vull català. A Balears han posat de política lingüística a un paio de Vox; doncs ja està: vaig a votar. Els drets lingüístics s'estan tornant a posar en entredit, i això no s'aturarà amb l'abstenció. Que si contra Pedro Sánchez viurem millor? El que haurien de començar a admetre alguns és que contra els partits processistes també es viu molt bé.

"1 de cada 3 casos de Alzheimer se podría prevenir con hábitos saludables"